

GOBIND MARG

THE MONTHLY BULLETIN OF
GURDWARA SRI GURU SINGH SABHA – HOUNSLOW

OCTOBER 2022 – VOL XXIX ISSUE 10

COMMAND OF THE GURU

ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਉ ਗ੍ਰੰਥ

ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ ਕੀ,
ਤਭੀ ਚਲਾਇਉ ਪੰਥ।
ਸਭ ਸਿਖਨ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੈ,
ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਉ ਗ੍ਰੰਥ।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨਿਉ,
ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ।
ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਮਿਲਬੇ ਚਾਹੇ, ਖੋਜ
ਸ਼ਬਦ ਮੈ ਲੇਹਿ।
ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ, ਆਕੀ
ਰਹੇ ਨ ਕੋਏ।
ਖੁਆਰ ਹੋਏ ਸੱਭ ਮਿਲੇਗੇ,
ਬਚੇ ਸ਼ਰਨ ਜੇ ਹੋਏ।



Bhai Gurdas ji said: "In the Word is the Guru and the Guru is in the Word...", meaning the Words written in the Granth are the essence of the Gurus' Wisdom, which permeates the human soul upon contemplation of the Word. In 1708 at Nanded, with his Guru Manero Granth composition, Guru Gobind Singh ji enjoined all Sikhs to accept the divine Word as the Eternal Guru; this is the Sri Guru Granth Sahib ji, present in all Gurdwaras today.



PROGRAMME

Mon-Sat - Exc Tue - Early

4:00	Parkash
5:00	Nitnem
6:00	Simran
6:30	Asa Di Var
7:45	Ardaas
10:00	Kirtan
10:45	Katha
11:30	Ardaas
Evening	
6:00	Rehraas
6:30	Kirtan
7:00	Katha
7:30	Ardaas
8:00	Sukhasan

Tuesday - Early

4:00	Parkash
5:00	Nitnem
6:00	Simran
6:30	Asa Di Var
7:45	Ardaas
10:00	Kirtan
10:30	Katha
11:30	Sukhmani Sahib Paath
12:15	Ladies Kirtan
2:00	Ardaas
Evening	
6:00	Rehraas
6:30	Kirtan
7:00	Katha
7:30	Ardaas
8:00	Sukhasan

Sunday - Early

4:00	Parkash
5:00	Nitnem
6:00	Simran
6:30	Asa Di Var
7:45	Ardaas
8:00	*AP SPB SS
9:00	Kirtan
9:45	Ardaas
10:00	Youth Kirtan
11:00	Kirtan
12:00	Katha
1:00	Kirtan
2:00	Ardaas
Evening	
6:00	Rehraas
6:30	Kirtan
7:00	Katha
7:30	Ardaas
8:00	Sukhasan

***AP SPB SS – Akhand Path or Sehaj Paath Bhog of Sukhmani Sahib**

Please ensure the Government & Gurdwara Guidelines are followed



ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥



GURDWARA SRI GURU SINGH SABHA

Alice Way, Hanworth Road, Hounslow, Middlesex, TW3 3UD

Enquiries: **020 8577 2793** Email: khalsa@sgss.org Website: www.sgss.org

Daily Opening Times:

Gurdwara: 7:00am and 7:00pm. **Main Office:** 10:00am-5:00pm

Matrimonial: 10:00am-1:00pm. Contact via email marriages@sgss.org

Note: All views expressed in this bulletin are those of the authors, and not necessarily of GSGSS Hounslow.

Registered No. 75990 as a place of worship under the Worship Registration Act 1855

Registered Charity No. 83314

Inland Revenue Ref. CC 15570

October 2022

Important Days	Event	Nanakshahi Calendar Days	
		October ਅੱਸੁ/ਕੱਤਕ	November ਕੱਤਕ/ਮੱਘਰ
Sangrand (ਸੰਗਰਾਂਦ)	New Month Starts	15	14
Puranmashi (ਪੁਰਨਮਾਸ਼ੀ)	Full Moon	9	8
Mussia (ਮੱਸਿਆ)	No Moon (Dark Night)	25	23
Parkash (Avtar), Gurgaddi, Gurpurb, Shahidi, Jyoti Jot/Barsi, Martyrdom			
Guru Ram Das ji	Parkash	9	
Guru Har Kishen ji	Gurgaddi	20	
Guru Har Rai ji	Jyoti Jot	20	
Guru Gobind Singh ji	Jyoti Jot	21	
Guru Nanak Dev ji	Parkash (& Gurgaddi)		8
Guru Tegh Bahadur ji	Shahidi		24
Guru Gobind Singh ji	Gurgaddi		24
Historical Dates & Events			
Bandi Chorh Divas	Festival of Lights	24	
Guruship Guru Granth Sahib ji	Gurgaddi	20	
Sahebzada Zoravar Singh ji	Birthday	28	

Dear Sangat Jee – WaheGuru Ji Ka Khalsa, WaheGuru Ji Ki Fateh!

During September, we were blessed with a programme by Bhai Chamanjit Singh Lal on the 19th – a hugely popular and well attended event. This was also a high activity month; in addition to the normal programmes, the following activities have been in place:

Queen's memorial service The adjoining land hearing on the 8th September had to be cancelled minutes before its commencement due to HM Queen Elizabeth's unfortunate passing away at 3:10pm that afternoon. In memory of her long association with our Gurdwara, since 2004, we organised a memorial service on Sunday, 18th September – a day before her official funeral. This was well attended by MPs, Councillors and the national media – BBC and ITN - who televised their recordings on national television on the same day.



The rescheduled adjoining land hearing on the 28th September was attended by a full house delegation from the Gurdwara. After a thorough, three-hour long healthy debate between the Planning Committee members and cross examinations of the applicant and the objectors (mainly the Gurdwara, and also representatives of Perkins Close) we were very pleased with the outcome: an overwhelming rejection of the application by 11 members and approval by just 3 members! For those unable to attend on the day, the hearing proceedings can be viewed on YouTube here: <https://youtu.be/qEBnnvdeUDI>



With the rejection in place now, we have achieved our first milestone to mitigate the immediate threat facing our Gurdwara. We have commenced other work-streams in parallel to achieve our key objective of a 'green' buffer zone that will need to be funded. We have earmarked a ballpoint figure of £10m to raise and look forward to your support, either as a donation, or an interest-free loan. These funds are vital to safeguard the future of our Gurdwara.

The extended Gurdwara Membership Enrolment will be ongoing, until Sunday 9th October. Any resident of the London Boroughs of Hounslow, Hillingdon, Richmond, and the Royal Boroughs of Kingston or Spelthorne can enrol to become an Ordinary or Life member of the Gurdwara. This gives them a say in matters affecting the administration of the Gurdwara.

Further information to address any queries can be obtained by contacting khalsa@sgss.org

Gurdwara Sri Guru Singh Sabha Hounslow 

Gurdwara Membership Registration

Sunday, 11th Sept – Sunday, 25th Sept 2022
Monday to Sunday (Daily) 6:00pm-8:00pm
Tuesday & Sunday (additional slot) 10:00am-2:00pm

**Surgery Office, Ground Floor, New Building,
Alice Way, TW3 3UD**

Residents of the London Boroughs of Hounslow, Hillingdon, Richmond,
Royal Boroughs of Kingston or Spelthorne.
Ordinary Membership (3years) £5.00 – Life Membership - £100

Event Bookings this Month: To enable us to continue supporting the sangat, we are happy to discuss your needs. During September, the numbers of services performed were:

• Weddings	7	• Funerals	12
• Sukhmani Sahib Path/Kirtan	30	• School Visits	None
• Sehaj Path/Akhand Path	12	• Trips (Other)	None

We also seek your support from to help us raise funds to secure the land to benefit the Sangat. This can be done in any one of three ways:

By Cheque: Payable to Sri Guru Singh Sabha Hounslow and posted/delivered to Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hounslow, TW3 3UD

Online: Donations can be made online at www.sgss.org/donate

BACS: Barclays Bank, Sort code 20 96 55 and Account No. 00859095.

Health & Safety:

The present outlook is that Covid-19 will continue to be a feature of our lives for the foreseeable future, so we need to learn to live with it and manage the risk to ourselves and others. The Gurdwara reiterates that everyone should continue to follow the Government guidelines to keep yourself and your loved ones safe.

The Gurdwara encourages all visitors to observe social distancing, wear face covering and wash hands frequently.

Opening Times: The Gurdwara will remain open 7:00am and 7:00pm daily.

Matrimonial Office: 10:00am-1:00pm-Daily
Contactable via email marriages@sgss.org

Main Office: 10:00am-5:00pm-Daily

Show Your Gratitude: Donations to the Gurdwara to help run the Sangat services are always gratefully received:

By Cheque: Payable to Sri Guru Singh Sabha Hounslow and posted/delivered to Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hounslow, TW3 3UD

Online: Donations can be made online at www.sgss.or/donate





As we have seen the Rehras Sahib bani is recited in the early evening hours. Close to bedtime it is followed by the Sohila Sahib bani. It is also sung to mark the conclusion of the last rites of a departed soul.

As it is usually sung to music, it is often referred to as Kirtan Sohila, meaning a *Song of Praise*. Another name for it is Arti Sohila, in reference to Guru Nanak's beautiful *Arti* hymn.

The Sohila is a composition of five hymns, or shabads, three by Guru Nanak ji and one each by the fourth and fifth Nanaks, Guru Ram Das ji and Guru Arjan Dev ji respectively.

- ☞ **The first shabad** visualises the union of the personal self with the Ultimate Reality.
- ☞ **The second shabad** presents the singularity of the Ultimate despite endless diversity of scriptures, teachers and philosophies.
- ☞ **The third shabad** rejects all modes of external piety and ritual, and vividly portrays the entire cosmos making harmonious worship.
- ☞ **The fourth shabad** explains the importance of the divine Naam through which all suffering and transmigration is annulled.
- ☞ **The fifth shabad** celebrates life here in this world: we must avail ourselves of this wonderful opportunity to serve others and to win divine merit. The unknown Mystery becomes known to enlightened, who thereafter enjoy the bliss and freedom of immortality.

This month we contemplate the **second shabad**; it appears in the SGGS on Angs 12 & 357.

Line	Sohila Sahib	Glossary	Contextual Meaning
	ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥	ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧	Title: Raag Asa, Bani of Guru Nanak Dev ji
1	ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ॥	ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ	Six philosophy schools Six teachers/ authors Six lessons/ teachings
2	ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਏਕੇ ਵੇਸ ਅਨੇਕ ॥੧॥	ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਵੇਸ	Of these masters, One Enlightener, many forms
3	ਬਾਬਾ ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥	ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ	Sing Waheguru's praises
4	ਸੇ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥	ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ	Adopt that house Success shall be yours
5	ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਰਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਹੋਆ ॥	ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ	15 blinks of the eye 15 times the <i>visoye</i>
6	ਸੂਰਜੁ ਏਕੇ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥	ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ	Many seasons
7	ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ॥੨॥੨॥	ਕੇਤੇ ਵੇਸ	Many forms

ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ

Line 1: ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਹਨ, ਛੇ ਹੀ (ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੇ) ਚਲਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਛੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਹਨ।
Line 2: ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੂਲ-ਗੁਰੂ (ਪਰਮਾਤਮਾ) ਇੱਕ ਹੈ। (ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਿੱਧਾਂਤ) ਉਸ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੀ ਅਨੇਕਾਂ ਵੇਸ ਹਨ।
Line 3: ਜਿਸ ਘਰ ਵਿਚ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੀ ਸਿਫਤਿ-ਸਾਲਾਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, (ਹੇ ਭਾਈ!) ਤੂੰ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਰੱਖ...
Line 4: ...(ਉਸ ਸਤਸੰਗ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈ, ਇਸੇ ਵਿਚ) ਤੈਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੇਗੀ।1। ਰਹਾਉ।
Line 5: ਜਿਵੇਂ ਵਿਸੁਏ, ਚਮੇ, ਘੜੀਆਂ, ਪਹਰ, ਥਿੱਤਾਂ, ਵਾਰ, ਮਹੀਨਾ (ਆਦਿਕ) ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰੁੱਤਾਂ ਹਨ...
Line 6: ...ਪਰ ਸੂਰਜ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ (ਜਿਸ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਖ ਵਖ ਸਰੂਪ ਹਨ)।
Line 7: ਤਿਵੇਂ, ਹੇ ਨਾਨਕ! ਕਰਤਾਰ ਦੇ (ਇਹ ਸਾਰੇ ਜੀਆ ਜੰਤ) ਅਨੇਕਾਂ ਸਰੂਪ ਹਨ।2।2।

English Rendition

Line 1: There are six books of Hindu thought (Shastras), six authors and six different (methods of) teachings.
Line 2: The ultimate teacher however is Waheguru alone, though He takes many forms.
Line 3: Of the various houses the one where praises of Waheguru are sung...
Line 4: ...adopt that house and you shall achieve success and flourish. Pause.
Line 5: Just as there exist diverse human ways of measuring the divisions of the year...
Line 6: ...all given rise to by the one sun (of whom the divisions are different forms)...
Line 7: ...in the same way, says Nanak, the Creator has many diverse forms in which we perceive Him.

Discipline

Jagtar Singh Thethi

Discipline or self control is very important in life especially when one desires to achieve great heights. Napoleon Bonaparte was very ambitiously aspired to achieve a great career which he did by being Emperor of France. When he was a student in a small town, he had a very attractive personality. He had to live in the house of a barber. This barber had a young and beautiful wife who got attracted by Napoleons' charming personality. She made several gestures to attract his attention. Napoleon understood everything but paid no heed to her amiable gestures. Instead he remained absorbed in his studies. She got annoyed but was helpless.

Napoleon finished his studies and scored the desired results. Later on, when he became the Commander-in-Chief of the French forces, one day he visited the same town where he stayed as a student. He went to the Barber's house and confronted his wife and said, "Madam, do you remember a young student named Napoleon who used to live in your house?"

She said "Yes, and he was a very boring and insensitive person. He could not enjoy life and had no interest in music and dancing." Napoleon said, "This is the same person. If I had allowed myself any indulgence I could not have achieved what I have done today." She was simply wonder struck.

Moral: *If you desire to achieve success, you need to pay the price and work with single-minded devotion.*

ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਦਿਵਸ ੨੦ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੨੨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਿਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦਸੰਬਰ ੨੨ ਰਾਤ ੧੭੦੪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੁਲਾ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅਧੀ ਰਾਤ ਪਿਛੋਂ ਨਰਸਿੰਘਾ ਵਜਾਇਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬਾਰ ਤਾਲੀ ਬਜਾ ਕੇ ਨਾਹਰਾ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਉਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਬੋਲੇ, ” ਪੀਰੇ ਹਿੰਦ ਮੇ ਰਵੱਦ ” (ਹਿੰਦ ਦਾ ਪੀਰ ਚਲਿਆ ਹੈ) ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਖੁਲਬਲੀ ਮੱਚ ਗਈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਕਲ ਗਏ।



ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਤੁਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਦੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਪੁਜੇ। ਉਥੇ ਆਪ ਦੇ ਸਾਥੀ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਆ ਮਿਲੇ। ਏਥੇ ਆਪ ੨ ਦਿਨ ਰੁਕੇ ਤੇ ਏਥੇ ਹੀ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਹੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ ਨੇ ਨੀਹਾਂ ਵਿਚ ਚਣਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਏਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤੀਰ ਦੀ ਨੋਕ ਨਾਲ ਕਾਹੀ ਦਾ ਬੂਟਾ ਪਟਦਿਆਂ ਫਰਮਾਇਆ ਸੀ, “ਇਹ ਰਾਜ ਹੁਣ ਜੁੜੋਂ ਪੁਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲੱਲੀ,ਕਟਾਣੀ,ਰਾਮ ਪੁਰ ਕਨੇਚ, ਆਲਮਗੀਰ, ਜੋਧਾਂ,ਮੋਹੀ, ਹੋਹਰਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਲੰਮੇ ਜਟਪੁਰੇ ਉਪੜੇ। ਏਥੋਂ ਗਨੀ ਖਾਂ ਤੇ ਨਬੀ ਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ‘ਉਚ ਦਾ ਪੀਰ’ ਬਣਾ ਕੇ ਕਢਿਆ। ਏਥੋਂ ਚਲ ਕੇ ਜੱਟ ਪੁਰੇ ਪੁਜੇ,ਜਿਥੇ ਰਾਏ ਕੁੱਲਾ ਮਿਲਿਆ। ਏਥੇ ਕੁਛ ਦਿਨ ਰੁਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਨੇ ਪਿੰਡ ਆਏ। ਏਥੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਜ਼ਫਰ ਨਾਮਾ ਲਿਖਿਆ। ਏਥੋਂ ਚਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁਕਤਸਰ ਵਲ ਆਏ ਜਿਥੇ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ। ਏਥੇ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆ ਨੂੰ ਵਰ ਦੇ ਕੇ ਆਪ ਰੁਪਾਣੈ ਗਏ ਤੇ ਓਥੋਂ ਦਮਦਮੇ ਪੁਜੇ ਜਿਥੇ ਆਪ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਰੁਕੇ। ਦਮਦਮੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਬੀੜ ਨੂੰ ਨਮੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੰਪਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਥਾਂ ਸਿਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਲਖਾਈ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਬੀੜ ਵਡੇ ਘਲੂ ਘਾਰੇ ਵਿਚ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਓਸ ਦੇ ਕਈ ਉਤਾਰੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਏਤੋਂ ਚਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਿਲੀ ਵਲ ਗਏ ਤੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬੁਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਦੱਖਣ ਵਲ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾਦੇੜ ਪੁਜ ਗਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਬੈਰਾਗੀ ਨੂੰ ਸਿਖ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੁਲਮ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ। ਸਰਹੰਦ ਤੋਂ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਦੋ ਪਠਾਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਰਹਿ ਰਾਸ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਇਕ ਪਠਾਣ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਕਟਾਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਖੋਬ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਟਾਰ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜ਼ਖਮ ਸੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਦਸ ਦਿਨ ਪਿਛੋਂ ਪੱਟੀ ਖੋਲੀ ਗਈ। ਜ਼ਖਮ ਠਕਿ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਕਮਾਨ ਖਿਚਣ ਕਾਰਨ ਟੰਕੇ ਟੁਟ ਗਏ ਤੇ ਜਖਮ ਘਾਤਕ ਬਣ ਗਿਆ।

ਅੰਤਮ ਸਮਾ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆਂ ਤੇ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਜਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ” ਜੋ ਦਸ ਸਰੂਪ ਹਮਾਰੇ ਪੂਰਨ ਭਏ। ਅਬ ਮੇਰਾ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਜਾਨਣੋ। ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਬਾਤ ਕਰਨੀ ਹੋਏ ਤੋ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ। ਮੇਰੇ ਸੇ ਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੋ ਸਿਖ ਇਹ ਜਾਣੇਗਾ,ਉਸ ਕੀ ਘਾਲ ਥਾਏਂ ਪਏਗੀ। ਗੁਰਗੱਦੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ। ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਲੜ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੁਛਣ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ, ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਗਰੰਥ ਵਿਚ ਤੇ ਸਰੀਰ ਪੰਥ ਵਿਚ। ਓਟ ਅਕਾਲ ਕੀ, ਪਰਚਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ, ਦੀਦਾਰ ਖਾਲਸੇ ਕਾ। ਜਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਵਾਕ ਲਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਵਾਕ ਆਇਆ ਸੀ:- ਮਾਰੂ ਮਹੱਲਾ ਪ

ਖੁਲਿਆ ਕਰਮੁ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਠਾਕਰ ਕੀਰਤਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਈ।

ਸ੍ਰਮ ਥਾਕਾ ਪਾਏ ਬਿਸਰਾਮਾ ਮਿਟ ਗਈ ਸਗਲੀ ਧਾਈ।

ਅਬ ਮੋਹੇ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਈ।

ਚੀਤ ਆਇਓ ਮਨਿ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸਰਣਾਈ। ੧। ਰਹਾਉ

ਨਾਨਕ ਜਸ ਗਾਵੇ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਰੈਣ ਦਿਨਸੁ ਲਿਵ ਲਾਈ। (ਪੰਨਾ ੧੦੦੦ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ)

In this part we will try to understand in some depth with examples from Gurbani about the various types of company that we keep and the sangat we interact with, which influence our character, for each of the four sub-headings that we ended Part 1 with. These were:



1. ਸ਼ਖਸੀ ਸੰਗਤ: Personal, individual choice of company
2. ਲਿਖਤੀ ਸੰਗਤ: Written material such as books and magazines
3. ਭੜਕਾਊ ਸੰਗਤ: 'Inflammatory' instigating company such as certain types of cinema, dance, cuisine and music.
4. ਪਿਛਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ: Past memories, especially negatives, in this life.

1. ਸ਼ਖਸੀ ਸੰਗਤ: Personal, individual choice of company

It is well known that the company of a person we keep, his habits and character effects our mind and behaviour. The stronger character's mental vibrations changes the other person's personality slowly in time. They both start to have similar behaviour, thoughts, habits and dealings. This is why the inquisitive person (seeker) should keep company of very few people. As Kabir ji is saying in Gurbani:

Ang 1371 ਕਬੀਰ ਸਾਕਤ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਦੂਰਹਿ ਜਾਈਐ ਭਾਗਿ ॥ Kabeer, do not associate with the faithless cynics; run far away from them.

ਬਾਸਨੁ ਕਾਰੇ ਪਰਸੀਐ ਤਉ ਕਛੁ ਲਾਰੈ ਦਾਗੁ ॥ If you touch a vessel stained with soot, some of the soot will stick to you.

2. ਲਿਖਤੀ ਸੰਗਤ: Written material such as books and magazines

It is said if you want to know someone's character there is no need to ask anybody else just find out what sort of books or written materials he or she reads and possesses. From this it can reveal what is in his mind and intellect. When a book is read second time the subject in it will leave deeper effect on the mind of that person, his thoughts and behaviour will start to reflect the essence of the subject matter.

It is possible to find out the morality and character of a tribe, nation and country by finding out what sort of written materials are sold and read by majority of the people. This is producing writers who write according to the public's choices of subjects, that are famous and read by most of the public. In other words, to test a person's nation's or country's morality's worth or creed, the written materials is the criterion to make judgement. At the present time people of low morality and deceitful behaviour are becoming famous; this influences the choice of ordinary people who choose to keep company of these low morality characters. This is why the choice to keep company of

good and decent people is diminishing fast.

As there is no demand of good books and decent written materials their supply is decreasing. The writers are producing nation's choices of written materials. When religious persons write books with good moral and truthful living the publishers refuse to publish such books as there is no demand so the sales get blocked. I feel there is need for change in society to produce moral and decent story or fiction books and magazines so that the public can have good noble characters. This is possible to achieve if we read religious books and Bani from Guru Granth Sahib. When we read, listen and ponder deeply on the subjects in books we are either in good or bad company of the written material because our mind is influenced by the messages in the subject matter. On the path of becoming a gurmukh there is very much a need to read religious books and written materials that contain higher moral messages.

In Guru Granth Sahib on Ang 95 it is said very clearly what is important for a Sikh to read and listen to.

Ang 95 ਹਰਿ ਗੁਣ ਪੜੀਐ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁਣੀਐ ॥ Read of the Lord's Glories and reflect upon the Lord's Glories.

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਥਾ ਨਿਤ ਸੁਣੀਐ ॥ Listen continually to the Sermon of the Naam, the Name of the Lord, Har, Har.

3. ਭੜਕਾਊ ਸੰਗਤ: 'Inflammatory' instigating company such as certain types of cinema, dance, cuisine and music. About this type of company Gurbani verses say:

Ang 180 ਆਨ ਰਸਾ ਜੇਤੇ ਤੈ ਚਾਖੇ ॥ You may taste the other flavors, ਨਿਮਖ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤੇਰੀ ਲਾਥੇ ॥ but your thirst shall not depart, even for an instant.

Ang 128 ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ ॥ As many as are the pleasures of the body, so many are the pains which afflict it. About these body pleasures Gurbani gives us the following advice:

Ang 16 ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥ O Baba, the pleasures of other foods are false. ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥ Eating them, the body is ruined, and wickedness and corruption enter into the mind.

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਪੈਨਣੁ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥ O Baba, the pleasures of other clothes are false. ਜਿਤੁ ਪੈਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥ Wearing them, the body is ruined, and wickedness and corruption enter into the mind.

The mortal must not indulge into sight pleasures like plays and cinema. Gurbani says:

Ang 922 ਏ ਨੇਤ੍ਰੁ ਮੇਰਿਹੇ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ॥ O my eyes, the Lord has infused His Light into you; do not look upon any other than the Lord.

We will now look at the **Past Memories, especially negatives, in this life.**

To recap, so far we have explored in some depth, with examples from Gurbani, the various types of company and sangat that we keep which influences our character, under the first three of the four sub-headings:

1. **ਸ਼ਖਸੀ ਸੰਗਤ:** Personal, individual choice of company
2. **ਲਿਖਤੀ ਸੰਗਤ:** Written material such as books and magazines
3. **ਭੜਕਾਊ ਸੰਗਤ:** 'Inflammatory' instigating company such as certain types of cinema, dance, cuisine and music.
4. **ਪਿਛਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ:** Past memories, especially negative, in this life.

We now concentrate on the fourth type of 'company', which is personal and of an intangible type. It takes the form of past memories and requires detailed consideration.

4. ਪਿਛਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ: Past memories, especially negatives, in this life.

If we can realise with Waheguruji's grace the effects of 'low' type of company (sangat) only then we can differentiate the bad and good types of company. With the realisation of this we can stop and train our mind to choose the good company. With this our thoughts, thinking and behaviour will change to good habits. This transformation is difficult but not impossible, because our minds is pulled to lower vices more than the good virtues. This is the foremost change that is required to cultivate noble character.

When negative memories come into the thoughts, it is very important to forget them there and then or change them to good and positive thoughts. If the negative memories are repeated time and again they torture the mind, this can lead the person into depressive state of being. It is easier to substitute our thoughts than to suppress them.

We must remember that to change or to forget thoughts is difficult but it is easier to change negative memories to positive happy thoughts. To do this we need continuous repetition or practice of substitution, because concentration and repetition develops power in the thoughts and actions.

A wise realised person has written this narrative to make us understand in depth, why practice is vital to changing negative thoughts:

"Every physical sensation or thought leaves a permanent trace among the thousand

cells of the Brain. These traces in the brain are permanently and constantly accumulating and their sum total is our Personality or Character. Whatever we do, makes it easier to do the same thing again. This is because electric currents record all that is happening to us by creating pathways among the cells of the brain. The more frequently any action is performed, the deeper and broader these pathways become.

Therefore, we are spinning our fates (Karam), good or bad. Never to be undone! Every smallest stroke of Virtue or Vice leaves behind a scar on our mind.

The drunkard excuses himself for every fresh dereliction by saying, 'I won't count this time'. Well he/she may not count it, but it is being counted none-the-less! Deep down among his nerve cells and fibres, the molecules are counting it, registering and storing it up, to be used against him, when the next temptation comes!



This example can further make the understanding of the above narrative easier. The flowing water on land will first make a small groove to take the water further. With continuous flowing action of water in time the groove will start to grow deeper and wider, then it will become a permanent pathway for the river water. In the same way the repeated thoughts make grooves leading to habits in our minds. In time the habits colour our minds and slowly the repeated habits change our personality. At the end our habits, thoughts, dealings and behaviour become our character.

In Conclusion

From the exploration of the four types of company we can conclude that these worldly materialistic thoughts, both positive and negative, and the company that we keep, mental and physical, are the play of our minds that influences our personality and character. With the right type of company in each of the four categories we start on the path to become a Gurmukh.

Waheguru Mehar Karan!

ਬੰਦੀਛੋੜ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਹ ਉਤਸਵ ੨੪ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਮਨਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮੇਂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇਵਲ ੧੧ ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਪਰ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ੨ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ—ਇਕ ਮੀਰੀ ਦੀ, ਦੂਜੀ ਪੀਰੀ ਦੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਘੋੜੇ, ਜੰਗੀ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੋ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਭੇਟਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।



ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਛੁਟਮ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਗੁਰ ਭਾਰੀ ।

ਅਰਜਨ ਕਾਇਆ ਪਲਟ ਕੈ ਮੂਰਤਿ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ । (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ)

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਮਨਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦਿੱਤਾ, ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਇਆ ਤੇ ਵੰਗਾਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ “ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਮਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।” ਆਪ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਿਤ ਦਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਬਦਲ ਲਿਆ। ਆਪ ਕੱਤੇ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਕਾਰ ਖੇਡਣ ਜਾਂਦੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਸਣਵਾਉਂਦੇ। ਢਾਡੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਕੁਵੇਲੇ ਦੇ ਗੀਤ ਛੱਡਕੇ ਹੁਣ ਕੌਮ ਨੂੰ ਟੋਇਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ।” ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ, ਨੇਜੇ ਬਾਜੀ, ਨਕਲੀ ਜੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਕੌਮ ਦਾ ਆਚਰਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਢਾਚੇ ਵਿਚ ਢਾਲਿਆ ਜਾਣ ਲਗਾ। ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਿਆਸਤ ਜਨਮ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਦੇ ਤੇ ਅੰਗ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਜਦ ਜਹਾਂਗੀਰ ਪਾਸ ਪੁਜੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਬੁਲਾ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜੇਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਮੰਗਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਵੇਰ ਸ਼ਾਮ ਦੀਵਾਨ ਲਗਦੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਦੇ। ਆਪ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਪੜ ਰਾਜੇ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਜੇਲ ਦਾ ਦਾਰੋਗਾ ਹਰੀ ਦਾਸ ਭੀ ਆਪ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੀਆ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਸਾਲ ਇਸ ਤਰਾਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਲਈ ਗਵਾਲੀਅਰ ਆਉਣ ਲਗ ਪਏ। ਜਦ ਕਿਲ੍ਹੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਦੇ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹਥ ਲਗਾ ਕੇ ਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚੱਕਰ ਕਢ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ।

ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰਹਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਈਂ ਮੀਆ ਮੀਰ ਅਤੇ ਮਲਕਾ ਨੂਰ ਜਹਾਂ ਵਲੋਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਉਤੇ ਜੋਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੜ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਆਖਰ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇ ਕੈਦੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕੁੜਤੇ ਦੀਆਂ ਕੰਨੀਆਂ ਫੜ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਪੜ ਕਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚੌਲਾ ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀ ਰਾਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚੌਲੇ ਦੀਆਂ ਕੰਨੀਆਂ ਪਕੜ ਕੇ ਜੇਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਾਤਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਵਾਲੀਅਰ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪ ਦਿਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁਜੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਤੇ ਦੀਪ ਮਾਲਾ ਕੀਤੀ। ਸੋ ਦਿਵਾਲੀ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Mata Ganga was the daughter of Bhai Krishen Chand resident of the village Mau. The mother's name was known to be Dhanwanti. She was married to Guru Arjan Dev Ji at Meo, district Jullundur, Punjab, in 1579. Among the Guru Mahals, Mata Ganga's name is very prestigious and occupies a dignified place in Sikh history. Mata Ganga entered the Guru Ghar at a stage when the Sikh Panth was becoming institutionalized. The concept of a saint soldier and the qualities of synthesizing the temporal and spiritual authority were being assimilated into Sikh Society.



Birth of Hargobind

The only child of Mata Ganga was Hargobind. The gift of a son was bestowed on her by the benefaction of Baba Buddha.

Baba Ji then gave the following *bachan*, "Mata Ji, there will be a great warrior born in your house. With His birth, your coming into this world will be made fruitful."

In Sri Guru Granth Sahib Ji, this shabad is composed by Guru Ram Das Ji, Raag Gauri:

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਖਿਤਾ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਕੁਲੁ ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੁ ਜਨਨੀ ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਜਣਿਆ ਮਾਇ ॥ (SGGS Ang 310)

Blessed, blessed is the father; blessed, blessed is the family; blessed, blessed is the mother, who gave birth to the Guru.

Of course, Mata Ji's coming into this world was already likely fruitful, as she was the Mahal of Guru Arjan Dev Ji. Baba Ji continued, "He will be a mighty warrior... and you won't give birth to a son... a Guru will become manifest in your home, one who will be put on this earth to destroy enemies! And from what I can see, he will sit on a throne, a Takhat." With the blessings of Baba Buddha, the child Hargobind was born in 1595.

Noble upbringing of Hargobind

She provided all means to educate Hargobind in the proper way. The result of all these efforts was that under her guidance he became adept in the knowledge of the scriptures as well as the arms and armaments and acquired a composite personality. Hargobind was only eleven years old when Guru Arjan Dev Ji was martyred under prejudiced orders of Jehangir.

Mata Ganga was a devoted wife; she had spent her life serving her husband and thinking of God all the time. Her mind had reached an elevated stage and she could not have thought of becoming a 'Sati'.

Devotion to Waheguru and the Sikh Cause

Mata Ganga was a source of inspiration to her son Guru Hargobind Sahib Ji in his daily routine. There was a special phenomenon working behind the role of Mata Ganga, and that was the extreme affection for her son. Her emotions of motherhood were like the waves of an ocean. She celebrated Guru Hargobind Sahib Ji's marriage to the full measure. She did everything at the auspicious time and hour and begged God for all happiness in his married life.

Mata Ganga, whenever and whatever work she took up, or completed one in hand successfully, went to Sri Harmandir Sahib with her family and close followers as a mark of respect. After the marriage of Guru Hargobind Sahib Ji, Mata Ganga went to Sri Harmandir Sahib due to her intense faith in the holy place. She told her son and daughter-in-law to bow low in front of Guru Granth Sahib Ji.

Mata Ganga was very happy and gave all the blessings to her son. She played a decisive role in the installation of the Akal Takht as well as the constitution of the army. The entire historic transformation was watched and blessed by her.

The final days at Bakala

Mata Ganga and Guru Hargobind Sahib Ji reached Bakala with some disciples and went to Bhai Mehra's house. Gradually the people of surrounding areas started congregating and a program of religious discourses, Kirtan and Satsang was set in motion. It was here that after a few days Mata Ganga called for her son, Guru Hargobind Sahib Ji, and the Sikh followers saying that her end seemed to be at hand and that she was preparing to go and join her husband Guru Arjan Dev Ji in the other world. In 1621, Mata Ganga passed away at Baba Bakala.

The words of Mata Ganga about her last rites have also been recorded, it says that before she passed away, she had said that her body of five elements should be consigned to water because her husband's body of these five elements had been cast off in water by the cruel government of his time. Then she read the Jap Ji Sahib and Sukhmani Sahib and leaving the body her spirit got assimilated into the eternal light.

The selected disciples, Sain Das, Pirana, Bidhia, and Jetha carried the body of the Mother on their shoulders. Bhai Mehra took the 'Chaur' and led the way. Guru Hargobind Sahib Ji went with them, and people flocked to bid farewell to the mother. Reciting the Bani, they reached the bank of River Beas, then on the orders of the Guru the four of them entered the river, when they reached halfway, they took the pier off their shoulders and balanced it on the water. Abiding by her wish, Guru Hargobind Sahib Ji delivered the earthly body of the Mother to River Beas but allocated a place in the North East of the village Bakala to commemorate the memory of Mata Ganga.

Dukh Bhanjani Sahib which begins with the Shabad '*Dukh bhajan tera naam*' meaning 'The Destroyer of Suffering is Thy Name' - a compilation of scripture which includes many shabads written by fifth Guru Arjan Dev Ji during the illness and healing of his and Mata Ganga's young son, Hargobind.

In Sri Guru Granth Sahib Ji, this Shabad is composed by Guru Arjan Dev Ji, Raag Gauri:

ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜੀ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥ (SGGS Ang 218)

The Destroyer of sorrow is Your Name, Almighty; the Destroyer of sorrow is Your Name.

ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧੀਐ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

Twenty-four hours a day, dwell upon the wisdom of the Perfect True Guru. ||1||Rahau||

The boon of Baba Buddha proved to be true. The child Guru appeared as a brave warrior before her. The life of Mata Ganga told future generations to never lose equanimity even in adverse times. Mata Ganga was a living example of confidence and humility.



A level results 2022

Barinder Kaur Sandhu

A BIG CONGRATULATIONS!

**To our Punjabi School students for achieving top grades in their
A'Level and GCSE results in 2022**

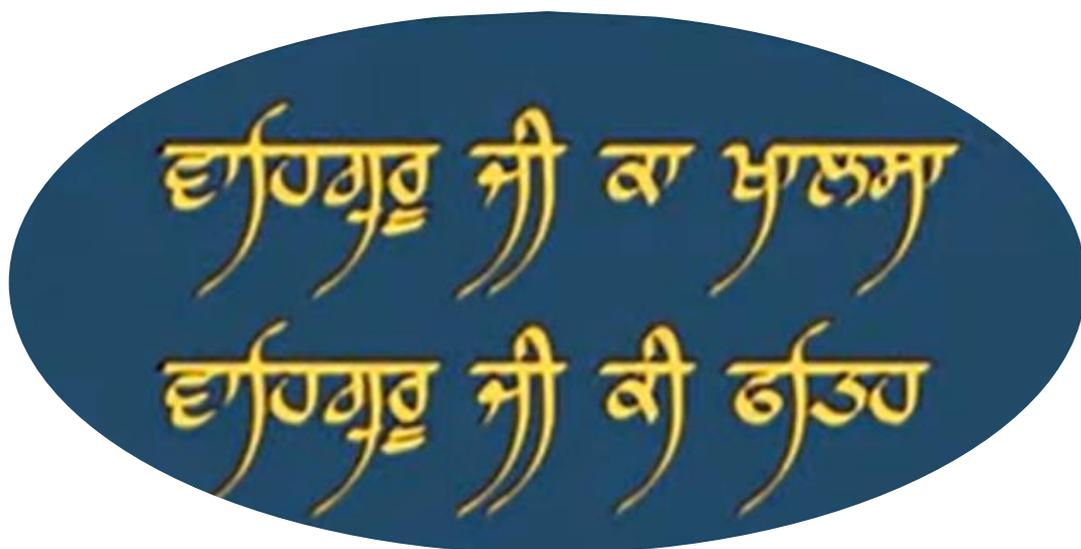
<u>A'Level Punjabi</u>		<u>GCSE Punjabi</u>	
Sarleen Kaur Vadva	A*	Gurmanvir Singh	A*
		Manjit Kaur	A*
		Manveer Singh Grewal	A*
		Sujal Singh Nath	A*
		Bramjot Singh Chopra	A
		Bhavdeep Singh Virk	A
		Inderveer Singh Virk	A
		Ravinder Singh	B

ਇਹ ਘਟਨਾ ੧੯੪੭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿਖ ਪਰਵਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਪੁੜੇ ਲਿਖੇ ਸਨ ਤੇ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਸਖਤ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਛੁਟੀ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਛੁਟੀ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਭਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਪੁਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲੈਣ। ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ ਕਚਹਿਰੀ ਚਲੇ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕੱਦਮਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨੇੜੇ ਹੀ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਸੀ। ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਸਨੇਹਾ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ।

ਬੱਸ ਦਾ ਟਾਈਮ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਕੱਦਮਾ ਲੰਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਰਾਈਵਰ ਆਪ ਕਚੈਹਰੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਹੋਰ ਉਡੀਕਿਆ। ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਕਾਹਲੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਉਡੀਕਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਪਰ ਉਹ ਆਪ ਕੇਸ ਛੱਡ ਕੇ ਫਿਰ ਭੀ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ। ਆਖਰ ਡਰਾਈਵਰ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਬੱਸ ਲੈ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਵਕੀਲ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਬੱਸ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਬੜਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਰੂਰ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੋਈ ਟੈਕਸੀ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲੀ। ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਇਆ ਖੜਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਉਥੇ ਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ।

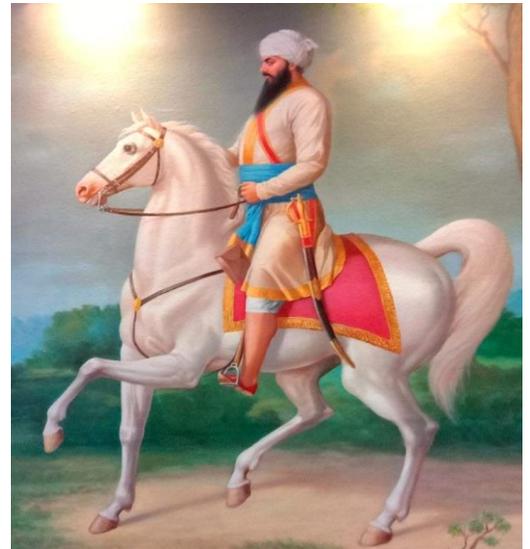
ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਵਕੀਲ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ “ਇਸ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਰੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਰਾ ਭੀ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਕੁਛ ਮਿੰਟ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ”। ਦੋਸਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੈਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ”।

ਤਕਰੀਬਨ ੧੫/੨੦ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਚੱਲ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੱਸ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਦਰੱਖਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਈ ਪਈ ਸੀ। ਚਾਰ ਮੁਸਾਫਰ ਥਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਬਾਕੀ ਘੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਝ ਪਈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਸ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੁੜ ਸਕੇ ਤੇ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਜੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਠੀਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕੋ ਰਾਖੇ ਸਾਈਆਂ, ਮਾਰ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਏ।



ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ੧੭੬੮ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਗਗੋਬੁਆ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮਰਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸ.ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਧਰਮ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਿਖ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਸਨ ਤੇ ਮੁਲਤਾਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੀ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਕਈ ਸਾਲ ਸਿਖ ਫੌਜ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਉਪਰੰਤ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣਾਂ ਨਾ ਕਟਵਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਮਾਝੇ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਨੌਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸੰਤ ਪੁਰਾ ਰਖਿਆ। ਏਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿਖੀ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਇਕ ਵਡਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤੇਜ ਪਰਤਾਪ ਏਨਾਂ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ੧੨੦੦ ਸਵੈ ਇਛਕ ਫੌਜੀ ਤੇ ੩੦੦੦ ਘੋੜਸਵਾਰ ਰਖੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਸਨ ਤੇ ਜੋ ਭਾਣਾ ੧੮੩੯ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਵਰਤਿਆ, ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਮੇਂ ਸਿਖ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਿਖ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਵਾਸਤੇ ਆਉਣ ਲਗ ਪਏ। ਮਈ ੨, ੧੮੪੪ ਨੂੰ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਂਵਾਲੀਆ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿਖ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹਰੀ ਕੇ ਪੱਤਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਕੰਵਰ ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੰਵਰ ਪਸ਼ੌਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸਿਖ ਸਰਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ (ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਏ ਦਾ ਪੁੱਤਰ) ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਵਸਾਖਾ ਸਿੰਘ, ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਡੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੈਂਪ ਡੋਗਰਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਬਦਬੇ ਦੇ ਖਲਾਫ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।



ਜਦ ਡੋਗਰਾ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਮੀਆਂ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੈਂਪ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਫੌਜ ਵਿਚ ੨੦,੦੦੦ ਫੌਜੀ ਤੇ ੫੦ ਤੋਪਾਂ ਸਨ। ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ੭ ਮਈ ੧੮੪੪ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ, ”ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਕਿਦਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ” ਉਹ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਫੌਜ ਨੇ ਗੋਲੇ ਸੁਟ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੰਵਰ ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਂਵਾਲੀਆ ਭੀ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਥੀ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਗੇ ਡੁਬ ਗਏ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਕਿ ਫੌਜ ਨੂੰ ਇਕ ਦਰਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਹੁਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਧ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ੫,੦੦੦ ਰੁਪੈ ਉਸਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਵਾਸਤੇ ਦੇਵੇਗਾ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭੀ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਨਰਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਟਾਲੀਅਨ ਜਿਸ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਹੈਡਕਵਾਟਰ ਪੁਜੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ “ਗੁਰੂ ਮਾਰ” ਕਹਿ ਕੇ ਦੁਰਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

SIKH ASSISTED MARRIAGES

Application forms for this service are available from the Gurdwara. The completed application form and a passport size photograph, with a non-refundable **registration fee of £75** (cheques payable to Sri Guru Singh Sabha) should be sent to: The Matrimonial Service, Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hanworth Road, Hounslow, Middlesex. TW3 3UA

Participants must be registered on our matrimonial database to benefit from this service.

Personal and telephone enquiries are welcome as follows:

Monday – Sunday (7 Days) **10:00am – 1:00pm** Telephone Enquiries: **020 8814 6701**

All information will be strictly confidential and sincere efforts will be made in good faith to introduce interested parties. The management of the Gurdwara will not be responsible morally, legally, or otherwise, for any alleged act of negligence, omission, or commission by either of the parties concerned, nor will it be liable for any legal action.

The current list of our matrimonial partners appears below.

M A L E S

Ref No	Date of Birth	Academic Qualification	Current Job	Height
3010	20-Feb-93	Real Estate Underwriter	BA Hons	6' 01"
3011	01-Apr-83	NHS Clinical Support	BTEC- Software & Programming	5' 07"
3012	17-Feb-86	Fleet Service Clerk	BSc Geographical Information Systems	5' 11"
3013	13-Apr-90	Engineer	Degree	5' 11"
3014	21-Dec-79	IT Engineer	Technical IT Qualifications	6' 01"
3015	04-Aug-90	Civil Enforcement Officer	Business Studies	5' 06"
3016	23-May-95	Pharmacist	MPharm	5' 11"
3017	08-Nov-88	Project Manager	BSC Accounting	5' 10"
3018	14-Jan-91	NHS GP	BSc Hons, MBBS, MRCGP	5' 08"
3019	11-Jun-86	Business Development Software	BSc Computing & Management	5' 08"
3020	17-Dec-93	Not written	A Levels	6' 01"
3021	05-May-81	Technical Support Analyst	MSc IT Management	6' 00"
3022	18-Nov-81	BUPA Healthcare Consultant	Higher Diploma	5' 08"
3023	05-Nov-83	Part Time	BSc Multi Media Studies and Computing	5' 10"
3024	09-Jan-85	Chartered Accountant	BA ACCA	5' 08"
3025	17-Sep-89	Lawyer	LLB Law	5' 10"
3026	26-Aug-90	Lawyer	Masters	5' 11"
3027	01-Jan-92	Deloitte/ Actuarial Manager	Actuarial Science with Maths	5' 08"
3028	27-Jun-84	Business Owner	BSC	5' 07"
3029	30-Sep-89	Digital Marketing	BA Business Marketing	5' 11"
3030	31-Oct-92	Finance Business Partner	Economics Degree	5' 08"
3031	02-Mar-88	Business owner	BA hons	5' 10"

3032	16-Aug-90	Data Engineer	BSC Mathematics	6' 00"
3033	31-May-81	Manager at Brunel University	Computer Science	5' 10"
3034	03-Sep-86	Bank Analyst	BA Marketing & Accounting	5' 07"
3035	19-Feb-88	NHS Doctor	MBBS MRCS	6' 04"
3036	16-Apr-95	Test Automation Engineer	BSC Computer Science	5' 08"
3037	25-Nov-85	Associate Director	LLBC Hons	5' 11"
3038	05-Sep-90	Contractor	BSc Financial Economics	5' 11"
3039	18-Dec-81	IT Business Analyst	BSc Computer Science	5' 11"
3040	21-Jun-95	Project Manager	BSc Engineering	5' 08"
3041	02-Dec-88	Ryman Stationery Store Manager	Photography	5' 09"
3042	08-Apr-94	Law Enforcement	BA Geography	5' 05"
3043	09-May-87	Chartered Accountant	BA ACCA	5' 10"
3044	16-Apr-84	Travelex Consultant	BA Graphic Design	5' 10"
3045	19-May-83	Self Employed A Care Home Director	BA Property with Business	5' 10"
3046	25-Sep-84	Housing Management	Sociology & Criminology	5' 11"
3047	05-Mar-83	Software Engineer	BSC	5' 05"
3048	22-Feb-93	Dentist	BDS	6' 00"
3049	22-Feb-93	Manager in a Bank	MSc International Finance	6' 00"
3050	15-Sep-88	Manager at EE	BA Accounting & Finance	5' 08"
3051	10-Nov-87	Business Owner	BSC Maths and Finance	6' 01"
3052	22-May-93	Management Consultant	BSC Hons Law	5' 11"
3053	08-Jan-92	Corporate Tax Advisor	BSc Economics ATT, CTA	6' 01"
3054	08-Feb-92	Self Employed Contractor	BA Degree	5' 11"
3056	25-Apr-92	Self Employed	MSc Business Management	6' 00"
3057	10-Mar-96	Auditor	BSc Maths	6' 02"
3058	08-Jul-90	Pharmaceutical Industry	Pharmacist	5' 10"
3059	12-Sep-86	Pensions & Investments	BSc Business and Management Accounting	5' 10"
3060	10-Sep-90	Creative Director	Masters	5' 05"
3061	31-Jan-93	Banking Analyst	BSc Mathematics	5' 11"
3062	29-May-85	Actuarial Analyst	BSc Mathematics	5' 07"
3063	12-Dec-84	Clinical Trial Manager	BSc Pharmacology	5' 11"
3064	09-Nov-91	Economist	BSc Economics Chartered Accountant	6' 02"
3065	09-Sep-89	Chartered Accountant	BA Hons Accounting & Finance	5' 11"
3066	26-May-82	Self Employed	BA History and Politics	6' 01"
3067	16-Dec-83	Civil Servant	BA Hons.	5' 11"
3068	15-Apr-70	Head Chef & Property Development	BSC Business Computing	5' 08"
3069	24-Jan-90	Accounting	BSc Pharmaceutical Science	5' 11"
3070	16-Jun-86	Chartered Accountant	ACCA	5' 11"
3071	08-Aug-92	Psychiatry	MBBS	6' 01"
3072	11-Feb-94	Dentist	BSc Biochemistry Dentistry	5' 09"
3073	15-Oct-74	British Airways	BTEC Business and Finance	5' 10"
3074	19-Apr-92	Private Equity Director - Merchant Banker	BSc (Hons) Economics	5' 10"
3075	17-Sep-87	Dentist	BDS	5' 07"
3076	25-Feb-94	Working at Google	A Levels	6' 03"
3077	01-Aug-88	Family Business owner	MSc International Business	5' 11"
3078	16-Oct-89	Area Manager	MBA	6' 00"

3079	08-Oct-98	Construction Site Manager	BSc Mineral Extractives	6' 02"
3080	18-Dec-76	Dentist	BDS	6' 00"
3081	27-Oct-89	Accountant	BSc Maths and Management ACCA	5' 07"
3082	01-Oct-93	Businessman	'A' Levels NVQ	5' 10"
3083	20-May-87	Senior Risk Manager	Degree Building Surveying	5' 09"
3084	15-Jul-96	Self Employed	BA Journalism and Law	6' 00"
3085	08-Apr-91	Risk Consultant	BSc Economics	6' 01"
3086	19-Feb-91	Business Analyst	BA Hons Business Studies	5' 11"
3087	24-Jan-92	Management Accountant	Masters	5' 11"
3088	24-Apr-94	GP Training Doctor	MBBS	5' 08"
3089	11-Nov-85	Hospital Consultant	MBBS	5' 06"
3090	18-Jun-87	IT Business Analyst	BSc Business IT	6' 00"
3091	12-Dec-92	MHRA Scientific Officer	BSc Pharmaceutical Sciences	6' 02"
3092	26-Jul-92	Senior Audit Analyst	BSc Maths and Statistics	5' 11"
3093	24-Jan-91	IT Engineer	BSc Information Systems	5' 05"
3094	09-Oct-84	Senior CAD Engineer	Diploma Mech Engineering	5' 07"
3095	19-Jan-94	Business Owner	GCSE	6' 01"
3096	28-Aug-91	Solicitor	LLB	5' 08"
3097	31-Jan-95	Project Manager	Economics and Finance Banking	6' 00"
3098	09-Mar-92	Researcher in Science	PhD	5' 08"
3099	26-May-91	IT Consultant	BSc Business Studies	6' 02"
3100	27-May-92	Software Consultant	BSc (Hons), PgDip (Qualified Architect)	5' 09"
3101	30-May-95	Manager	ACA Chartered Accountant	5' 07"
3102	15-Sep-93	Barrister	BSc Economics LLB	6' 01"
3103	01-Aug-89	Clinical Fellow Doctor	MD General Medicine	5' 09"
3104	27-Jul-88	Electrician	NVQ Electrotechnical Technology	6' 00"
3105	23-Nov-82	Technical Pre-sales Consultant	BENG	5' 09"
3106	26-Nov-89	Associate Director, Finance Bank	BSc	6' 00"
3107	18-Aug-91	Pharmacist	Masters Pharmacy	5' 10"
3108	31-Mar-93	Architect	MArchitect	5' 07"
3109	12-Jan-95	Post Doctoral Research Associate	PhD Mchem	6' 01"
3110	21-Mar-88	Doctor	MBBS MRCP	5' 10"
3111	02-Jun-86	Doctor GP	MBBS MRCP	5' 09"
3112	12-Mar-92	Speciality Doctor	MBBS DOMS	5' 11"
3113	04-Jan-89	University Lecturer	BA MPHIL	5' 08"
3114	13-Jun-91	Investment Banker	Masters Banking and Finance	5' 10"
3115	14-May-97	Vehicle Technician	Vehicle Technician Apprenticeship	6' 00"
3116	26-Jul-90	NHS Consultant	MBBS FRCR	5' 10"
3117	17-Jul-95	Export/Import Controller	BA Business Studies	6' 03"
3118	25-Aug-95	Dental Technician	BTEC - In Dental Technology	5' 11"
3119	19-May-95	Junior Doctor	MBChB	6' 00"
3120	21-Mar-93	Pharmaceutical /NHS	Master of Pharmacy	6' 03"
3121	22-May-93	Consultant	Chemical Engineering	6' 03"
3122	28-Jun-86	Software Company Owner	BEng Hons Electronic Engineering	5' 06"
3123	06-Mar-76	NHS Administration Clerk	GSCEs A Levels	5' 11"
3124	25-Apr-88	Senior Finance Business Partner	MENG Materials Science & Engineering and ACA	5' 09"

F E M A L E S

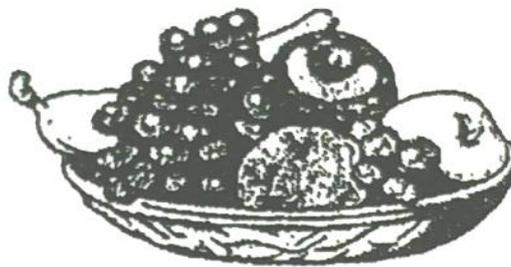
Ref No	Date of Birth	Academic Qualification	Current Job	Height
9375	20-Feb-97	Franchisee (Business Owner) Education Sector	LLB	5' 05"
9376	01-Sep-92	Senior Project Manager	BA Hons in Business Management	5' 07"
9377	02-Feb-89	Civil Service	BSc MSc (Economics)	5' 10"
9378	12-Jan-90	Assistant Head of Year	BA MSc PGCE	5' 04"
9379	19-Jun-84	Management Consultant	MSc MBA	5' 04"
9380	13-Aug-93	Solicitor	LLB Law Degree	5' 00"
9381	27-Jul-82	Medical Sales Rep	MA Business and HR	5' 03"
9382	02-Feb-92	Optometrist	Optometrist	5' 06"
9385	07-Jan-89	NHS Hospital Doctor	MBBS MSc MRCS	5' 08"
9386	03-Aug-89	HR Product Manager	BSc Information Systems	5' 01"
9387	28-Dec-94	Post Doctoral Researcher	PhD	5' 06"
9388	27-Oct-95	Hospital Pharmacist	M Pharm	5' 02"
9389	21-Feb-86	Government Science Lab	MA MSC PHD	5' 05"
9390	31-Jul-77	Legal Counsel	LLB(Hons) Postgraduate Diploma	5' 04"
9391	28-May-93	Solicitor- Ernest & Young	LLM	5' 06"
9392	25-Jan-94	Solicitor	Law Degree LLB	5' 02"
9393	02-Jul-92	Senior Traffic Engineer -TfL	Architect	5' 05"
9395	12-Oct-90	Pharmacist	Masters in Pharmacy	5' 05"
9396	27-Nov-92	Finance Officer	A Levels	5' 00"
9397	09-Jul-82	Civil Service	BA Business Studies	5' 00"
9398	19-Oct-94	Finance Administration	MA Finance and Accounting	5' 08"
9399	08-Oct-82	Software Consultant	BA hons	5' 05"
9400	24-Feb-78	Personal Assistant	Diploma Business & Psychology	5' 03"
9401	08-Nov-88	Associate Director	MPharm	5' 07"
9402	05-Jan-88	Optometrist	Optometry	5' 06"
9403	13-Mar-81	Investment Banking	LLB LLM	5' 06"
9404	04-Dec-81	Research Scientist	MSc Physics	5' 09"
9405	20-Jun-87	Amazon Web Service	MBA International Management	5' 06"
9406	28-Jun-94	Hospital Pharmacy	Master of Pharmacy, Dip in Clinical Pharmacy	5' 05"
9407	13-Mar-91	Pharmacist	MPharma	5' 08"
9408	29-Aug-87	JP Morgan Data Analytics	BSc Computer Science with Management	5' 04"
9409	21-Jul-93	Trainee Solicitor	BA (hons) MSC	5' 04"
9410	13-Jul-91	Management Accountant	BA Accounting and Finance ACCA	5' 04"
9411	25-May-89	Actuary	MA Maths	5' 07"
9412	17-Jun-90	Product Strategist in Asset Management	BSC Mathematics	5' 04"
9413	25-Dec-85	Doctor	MBChB MSc MRCS	5' 06"
9415	08-Jan-97	Senior Software Engineer	BSc Computer Science	5' 06"
9416	13-Dec-81	Pre School Teacher	GNVQ Advance Business	5' 05"
9417	16-Jun-96	Junior Doctor	MBBS	5' 07"
9418	29-Jun-88	Project Co-ordinator	MA History	5' 06"
9419	14-Jul-90	Clinical Product Pharmacist	Masters in Pharmacy	5' 00"
9420	15-Nov-82	Project Co-ordinator	BA Economics & Business	5' 03"

9421	06-May-96	Junior Doctor	MBBS BSC	5' 08"
9422	19-Jan-93	Doctor	MBBS BSc	5' 02"
9423	08-Jun-91	Finance Assistant	BA Hons Accounting and Finance	5' 00"
9424	06-Jul-96	Civil Service	BSC Mathematics	5' 06"
9426	26-May-81	Deputy Director General, Director of Policy	BSc (Hons), ACA Chartered Accountant	5' 04"
9427	12-Jun-84	Senior Financial Analyst	BSc (Hons), ACCA Chartered Accountant	5' 07"
9428	03-Aug-77	Civil Servant	Graduate BA	5' 04"
9429	01-Feb-91	Junior Doctor	MBCHB, MPharm	5' 03"
9430	05-Aug-95	Dentist	BDS	5' 03"
9431	16-Sep-96	Technical Business Analyst	BSc Maths and Economics	5' 03"
9432	04-Nov-92	Test Analyst	BA Business Studies	5' 04"
9433	18-Jun-94	Junior Consultant	Degree	5' 04"
9434	12-Feb-87	Accountant	BSc CIPFA	5' 03"
9435	18-Dec-94	Admin Assistant	NVQ childcare	5' 07"
9436	08-Feb-86	Lawyer	LLB LLM	5' 06"
9437	31-Jan-92	Retail Assistant	Studying Business Management	5' 07"
9438	04-Feb-97	Optometrist	BSc Optometry	5' 04"
9439	21-Oct-93	Early Years Educator	CACHE Level 3 Dip. Nursery Nurse	5' 00"
9440	03-Aug-86	Finance Analyst	BSc Economics	5' 07"
9441	05-Jun-88	PHYSICS LECTURER	PhD Physics	5' 05"
9442	04-Dec-86	Middle Leader	PGCE	5' 03"
9443	09-Aug-86	Local County Council	City & Guild	5' 03"
9444	10-Oct-91	Trainee Solicitor	BA Hons	5' 03"
9445	13-Jul-95	Chartered Accountant	BSc ACA	5' 06"
9446	17-Nov-93	Professional Services	Degree	5' 05"
9447	13-Jul-88	IT Incident Analyst	BSc Computer Science	5' 05"
9448	27-Dec-77	Administrator	BSc Marketing & Management	5' 04"
9449	16-Jun-98	Teacher of English Secondary	English Postgraduate PGCE	5' 01"
9450	07-Sep-95	Audit Analyst	BSc Accounting And Finance	5' 07"
9451	10-Jun-91	Primary Teacher	LLB PGCE	5' 08"
9452	01-Sep-89	Solicitor	Law Degree	5' 07"
9453	09-Jul-93	Lead Hospital Pharmacist	Masters in Pharmacy	5' 06"
9454	03-Jun-98	Pharmacist (Pre-Reg)	MPharma (Master of Pharmacy)	5' 06"
9455	04-May-95	Business Support Lead/Finance	LLB Hons	5' 09"
9456	12-Aug-92	Architect	Masters	5' 04"
9457	26-Mar-91	Optometrist	MC Optom	5' 03"
9458	06-Aug-94	Investment Banker	BSc Biomedical Science	5' 06"
9459	06-Mar-95	Customer Services	BA Business Management	5' 02"
9460	22-Jan-87	Lead Pharmacy Technician NHS	BSC Nutrition	5' 03"
9461	23-Aug-95	Solicitor	LLB	5' 02"
9462	16-Sep-93	Doctor	MBCh(Hons) BMEDSc	5' 05"
9463	23-Jul-94	Jnr Doctor	MBBS, MSC	5' 06"
9464	10-Feb-94	Investment Banking	BSc Economics	5' 08"
9465	19-Jun-95	Doctor	Medicine MD Clinical Attachment	5' 05"
9466	07-Dec-75	Finance Business Partner	BA (Hons) FCCA	5' 05"
9467	03-Oct-94	Media Planner	BSc Finance & Accounting	5' 09"
9468	15-Feb-83	Finance Manager	Chartered Accountant	5' 04"
9469	20-Aug-94	Doctor	MBBS BSc Hons	5' 06"

SINGH & CO VEG FRUIT LTD



Unit 89, Market Pavillion, 1 Sherrin Road,
New Spitalfield Market, Leyton, London E10 5SL
Tel: 020 8539 1166 - 020 8532 8231 - Fax: 020 8558 0470



GREEN STREET EXOTICS
10A CARLTON TERRACE
GREEN STREET
LONDON E7
TEL: 020 8503 4809